

Karar Tarihi :22.11.2017

Karar No : 13320152-050.02.04-24/2

T. C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİ EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı; Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora programlarında öğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenimlerini, meslekî yeterliliklere ulaşmalarını sağlayacak şekilde tamamlamaları için gerekli hususları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge; Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora programlarında öğrenim gören engelli öğrencilerin eğitim, öğretim ve ölçme değerlendirme sürecini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönerge, 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11 ve 12'inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönergede geçen;

- a) Üniversite: Eskişehir Osmangazi Üniversitesini,
- b) Rektör: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörünü,
- c) Senato: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosunu,
- d) Birim: İlgili fakülte, enstitü, yüksekokul veya meslek yüksekokulunu,
- e) Engelli Öğrenci Birimi: 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11'inci Maddesi uyarınca; bir rektör yardımcısı sorumluluğunda, fakülte temsilcisi öğretim elemanları, engelli öğrenci temsilcisi ve ilgili daire başkanlıkları temsilcilerinden oluşan; engelli öğrencilerin akademik, araç-gereç, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip, yapılacak çalışmalarını planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde kurulan birimdir.
- f) Engelli Öğrenci: Doğuştan veya sonradan herhangi bir sebeple bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve

sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini ifade eder.

g) Engelli Raporu: Engelli sağlık raporu verme yetkisi olan sağlık kuruluşundan engeline bağlı fonksiyon kaybının değerlendirildiği ve özür lülük oranının belirtildiği raporu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üniversiteye Kayıt ve Ulaşım da Sağlanacak Kolaylıklar

Madde 5- Engelli öğrencilerin kayıtları esnasında öğrencinin engel türü kayıt edilir. Kayıt esnasında engelli öğrencilere öncelik verilir. Öğrencinin kayıt esnasında şehir merkezinden Üniversite kampüsüne ulaşım gibi temel ihtiyaçları Üniversite tarafından karşılanır.

Madde 6- Engelli öğrencilerin talebi doğrultusunda yerleşke içerisinde ve binalarda düzenlemeler yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Öğretim Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Madde 7- Dersin sorumlu öğretim elemanı, engelli öğrencinin dersin amaçlarını akranlarıyla eşdeğer düzeyde kazanabilmesini sağlamak üzere, engelden kaynaklanan sınırlılıkların en aza indirilmesi için gerekli tedbirleri alır; eğitim ortamı, yöntemi, materyaller gibi öğrenmeyi etkileyen faktörlere ilişkin gerekli düzenleme ve uyarlamaları Engelli Öğrenci Biriminin önerilerini dikkate alarak yapar.

Madde 8 - Engelini raporla belgeleyen görme engelli öğrencinin, sorumlu öğretim elemanının yazılı izniyle dersi takip edebilmesi için teorik ve uygulamalı derslere gerekli materyaller (ses kayıt cihazı, elektronik büyüteç, bilgisayar gibi) ve yardımcı araç gereçler ile girmesi sağlanır.

Madde 9- Engelli öğrencinin, engeli nedeniyle katılması mümkün olmayan teorik dersler ve uygulamalarda öğrencinin ihtiyaçlarına göre dersin gereklilikleri sorumlu öğretim elemanı tarafından uyarlanmalıdır.

Görme engelli öğrenciye dersin sorumlu öğretim elamanı tarafından dersinde anlatılan görsel materyallerin (grafik, şekil, fotoğraf v. b) sesli betimlemesi yapılır.

- Görme engelli öğrencilerin talep etmesi halinde ders materyalleri bilgisayarda sesli olarak dinleyebilecekleri formatta verilir.
- İşitme engelli öğrencinin bulunduğu derslik ya da laboratuvar da öğrencinin öğretim elemanını rahatlıkla görebileceği şekilde sınıf düzeni oluşturulur.
- İşitme engelli öğrencinin bulunduğu bölümlerde öğretim elemanı yüzü sınıfa dönük bir şekilde sunum yapar ve işitme engelli öğrencilere basılı ders materyali verir.
- Engelli öğrencilerin talebi doğrultusunda binalarda gerekli düzenlemeler yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Madde 10- (1) Engelli öğrencinin ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulmasında, engelli raporu ile engelli öğrencinin dilekçesindeki talebi doğrultusunda, engelin doğasından kaynaklanan sınırlılıkların gerektirdiği koşulları taşıyan mekânda ve refakatçi öğretim elemanı ile sınava girmesi, ayrıca gerekli diğer tedbirlerin alınması ve düzenlemelerin yapılması, dersi veren öğretim elemanının izni veya birim yönetim kurulunun kararı ile sağlanır.

(2) Gerekli tedbirler ve düzenlemeler, Üniversitenin mevcut olanakları kullanılarak şu şekilde yapılır:

a) Engelli öğrencinin sınavlara engeline uygun yardımcı araçlarla girmesi ve sınavlarda ek süre almasının sağlanması;

b) Görme engelli öğrencinin talebi ve ilgili öğretim elemanının görüşü ile refakatçi öğretim elemanı gözetiminde görme engelliler salonunda (ayrı bir salonda) sınav yapılması; ÖSYM sınavlarında da uygulandığı gibi şekilli ve karışık matematik/coğrafya sorularından muaf tutulması ve 30 dakika ek süre tanınması,

c) Az görenler için, A3 büyüklüğündeki kâğıda 16-18 punto ya da daha büyük puntolarla hazırlanmış soru kitapçığı ya da soru kâğıdı dokümanlarının hazırlanması;

d) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak düzenlenir. Sınavların bedensel engelli öğrencilerin ulaşabileceği mekânlarda (gerekirse giriş katında) yapılması;

e) Engelli öğrencinin sınavları engeline göre dersin ölçme ve değerlendirme hedefi değişmeksizin farklı formatlarda yapılır. Uygulamalı sınavlara katılamayacak sınırlılıklara sahip olan engelli öğrencinin sınavının mümkünse teorik (yazılı ve/veya sözlü) yapılması;

f) Yazı yazmada güçlüğü olan öğrencilerin sınavlarının mümkünse uygun materyal ile yapılması ya da sözlü sınava alınması;

g) Engelli öğrencilere engeline göre ek sınav süresi verilir. Sınav türüne göre, test olarak yapılacak sınavlarda 60 dakikalık sınavlarda 30 dakika, 60 dakika altında verilen sınav sürelerinde de 20 dakika; klasik/ yazılı sınavlarda toplam sürenin % 50 si olacak şekilde ek süre verilmesi,

h) Görme, işitme, öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği, hiperaktivite, disleksi raporu olan engelli öğrencilerin talebi doğrultusunda ayrı düzenlenen sınav salonlarında ayrı düzenlenen sınav salonlarında sınava girmeleri sağlanır. Düzenlenen ayrı sınav salonlarının engelli öğrencilerin de sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi için diğer öğrencilerin sınava alındıkları sınav salonlarına yakın olmasına dikkat edilir.

i) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (insulin pompası v.b.) girmelerine izin verilir,

j) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet – lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir,

Madde 11- Engelli öğrencinin engelinden ötürü ders muafiyeti yapılmaz. Engelli öğrencilerin ders muafiyet talepleri, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi eğitim-öğretim yönetmelikleri, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ölçme Değerlendirme Usul ve Esasları Yönergesi ve diğer yönerge hükümlerine göre değerlendirerek sonuca bağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Madde 12- Yönergede belirtilmeyen durumlarda akademik ve idari tüm birimler ve öğrenciler, **Engelli Öğrenci Biriminden** bilgi ve danışmanlık hizmeti alır.

Madde 13- Bu yönerge kapsamında yer almayan durumlar için Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin ilgili yönetmelik ve yönerge hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 14- Bu yönerge, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Yönerge hükümlerini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü yürütür.